

HISTOR

AN. ERMIT YAN GUERIN.

Var an ton ancien.

CHRISTENIEN devot d'ar Verc'hes,
Evidomp oll advocades,
Clêvit un histor manifiq,
Approuvet mad hac otantiq.

Clêvet oc'h eus, me voar ervad,
Comz eus a Vontagn Montserrat,
Eur plaç dediet d'ar Verc'hes,
En eê, en douar rouanes.

Peder leo anter contet mat
A zo d'ober tro Monserrat,
Eur montagn a ur men antier,
Admirabl en e huelder,

Evit e situation

Zo sez leo-anter diouz Barcelon:
Me gred n'en deus var an douar
Un all hac a ve dezi par.

Rac var ar men-mâ, ententet,
A bep seurt louzou zo cavet:
Fourdilis, ros ha pep seurt plant.
En han, er gouân fleurissant.

Eno guechall, eme ar scrit,
Approuvêt e oa un ermit,
E hano voa Breur Yan Guerin,
Un den vertuzus ha divin.

Eno en doa un ermitach,
Hac ur c'havarn evit partach,
Ar grizou louzou evit boued,
Evit guele douar caled.

Continuel en orêson,
Yuniou ha meditation;
Enep fêcon an den santel
Na gommette pec'het marvel.

Mes an diaoul zo e pep tremen
O clasq tenti ar gristenien,
Finessaou a invantas,
Ha dre bere en decevas.

Furmi a ra gant dilijanç
Ur c'havarn all en apparanç,
Ha qemeret dre illuzion
Habit un ermit a fêçon.

Monet a ra da zaludi
Breur Yan Guerin betec e di,
Da ober dezân compliment
Dre gomzou caer hac eloquant.

Bonjour deoc'h dre guîr amour,
Va b'reur Doue, eme an traitour;
Amezeyen omp tost meurbet,
Ha biscoas n'oam en em velet.

Mes da vijen, me en assur,
Ni a guemero plijadur
D'en em darempredi alies,
Hac o conferi assambles.

An autrou Comt a Varcelon
En devoa ur verc'h a fêçon,

Hac en em gave possedet
D'ar poent-se gant an drouc-speret.

D'ar plaç santel e oue goestlet,
Ha gant tud devot bisitet,
Ha conjuret an ærouent,
En avis e gass en e hent.

Evit peden nac orêson,
Offrançou na supplication,
Ne vijent biqen deut a ben
Da zelivra ar femelen.

Mes an diaoul n'allas qet nac'h,
A gomzas dre c'homzou ar plac'h,
Hac a lavaras evellen,
Publicamant e ber termen.

Breur Yan Guerin zo ermit mat,
A zo o chom e Montserrat,
Hac a zo mignon da Zoue;
Dre ma er servich nos ha de.

Mar cassit ho merc'h davitân,
Ha mar chom nao deves gantân,
En oblijo, dre e beden,
Da zilêzel ar femelen.

Mes ma ne achu an naovet,
Me en tou deoc'h hac a bromet,
Sur e retournin adare,
Hac e zourmantin a nêve.

Ar C'homt an dra-se pa glêvas,
A bartias gant un trein bras,
Da gass e verc'h da Vontserrat,
D'e fresanti d'an ermit mat.

Goude m'en d'oa en saludet,
Hac e verc'h deàn presantet,
En er supplias humblamant
Da gonjuri an ærouant.

Incontinent Breur Yan Guerin
A stoùas prest var e zaoulin,
Da rejeti a vir galon
Asistanç ouz Roue an tron.

Goude m'en devoa conjuret
Breur Yan Guerin an drouc-speret,
Gant mez ha gant confusion
E sortias an ampoeson.

Ar C'homt hac e gompagnunes,
Ha Breur Yan Guerin assambles,
A rentas graçou da Zoue,
Ha da Rouanes an æle.

An autrou Comt a supplias
Breur Yan Guerin gant instanç vras,
Da viret e verc'h un naovet,
D'e c'honfirma e graç parfet.

An ermit mat n'em excusas,
D'an autrou Comt a respondas
N'en devoa qet a diègues
Da loja eur seurt compagnunes.

Sakocroas, eme an autrou,
Nemet hi hepqen a chomo;
Ni yêlo da draon ar menez,
Qe na vo achu an nao dez.

An ermit er c'homançamant
En e instruas puissamant;

Mes e guenet hac e fêçon
O deus anflamet e galon.

Gant an tân a goucupissanç,
N'en deus repos nac assuranç,
Ma sorti en espet mont quit,
Ma rencontras ar fos ermit.

Ma contas dezàn prontamant
E voa en poan hac e tourmant,
Hac e guell oc'h gantân quitat,
Rac e speret n'alle mui pad.

Nonpas, eme ar fos ermit,
N'o qelennàn qet da vont quit :
Retornit, stourmit constamant
Ous a laçou an ærouant.

Sant Anton, a ouzoc'h ervat,
A oa devot hac ermit mat,
Hac a zo bet alies tentet,
Ha bepret en deus resistet.

Er Scritur memes eo lavaret :
Mar fell deomp beza curunet,
E rencomp bepret combati
Pa zeu an drouc-ael d'hon tenti.

Senti a ra ouz e avis,
Ha retorn a ra var e c'his;
Mæs selaou ar plac'h yaouanq
En rent adarre languissant.

Eun nosves e oe qen tentet,
Ma oue gantân disenoret,
Ha commettet fallagries;
En despet d'e oll santeles.

**Pa en devoa grêt ar pec'het,
Hac e bassion contantet,
E teu dezàan ar repantanç,
Hac eur remors a gonsianç.**

**Retorn a ra c'hoas da gavet
Ar faos ermit, ha da laret
En devoa grêt fallagries,
Hac e c'houlen qelennadures.**

**Me lavar dit, eme eguile,
Pa ouezo ar C'hont an drase
A laqaï pront da zistruja
Ha da güittât eus ar bed-mâ,**

**Va c'hred, eme ar faos ermit,
Las-hi buan hac achap qüit,
Ha cuz-hi eun tu a goste,
Elec'h na ouezo den doare.**

**Senti a ra : gant e gontel
E troc'h gousoug an demêzel,
Neuze en deus-hi enterret
Eléc'h biqen ne vize cavet.**

**Incontinant ar faos ermit
Eus e grim a ra ar recit,
Hac e ten d'ober goab anezân,
Incontinant o tisparissân,**

**Ar paour qæs a oe estonet
O velet ervat voa tromplet,
Penaos e oa an drouc-speret
D'e drompla en em dransformet.**

**E galon leun a huanad
An daëlou en e zaoulagad;**

An hent da Rom a ra timat,
Da anzao e grimou d'ar pab.

Ebars e Rom pa erruas,
Comz gant ar pab a c'houennas;
Ma oue roet dezàn antre
Hep na fêçon na difficulte.

Da dreid ar pab en em dolas,
Côves gantân a c'houennas;
E grim en deveus anzavet,
Ar pab en deveus-én absolvet.

Mes dezàn e oue ordrenet
Ur binigen rust ha caled;
Selaouit-i oll, me ho ped,
Biscoas e seurt n'oc'h eus clêvet.

Commandet que dezàn gant ar pab
Retorn da vontagn Montserrat,
Var e bärlochou neuze ractal,
Eguis un aneval brutal.

Chom a hed sez vloas evelse,
Hep sellet james ouz an eê,
Qen a zigueje ur buguel
Da lavarat dezàn sevel.

Breur Yan Guerin a acceptas
Ar binigen gant ur joa vrás :
Var e zaou dorn hac e zaou droad
E commanças hent Montserrat,

Me o lèz da gonsideri
Pe seurt poan, fatic hac anui
An ermit paour a andure,
Oc'h ober hir hent evelse.

Neuze gant poan ec'h arruas,
 E binigen a guntinuas;
 Mes allas! e zae a uzas.

Gant an amzer, ma oa en noas.

Ar reun, ar bleo zo divoanet
 Var e gorf, ma oue da velet
 Evel un ours pe un oc'h goue,
 Qement er güele a estone.

An autrou Comt a Varcelon
 A guemeras opinion
 Evel inspiret gant Doue
 Da vont d'ar montagn d'ar chasse.

Al livrini hac ar chass red
 Gant ar c'havarn zo arruet.
 Mes ne gredent nemet harzal
 O velet ur sort aneval.

An dud dre ar brud zo redet,
 Hac oll e zint bet estoné;
 Mont unan anezé gant spont
 D'ober recit d'an autrou Comt.

Ar C'homt en deveus lavaret,
 Mar boa moyen e guemeret,
 Hep ober dezàn nep offanç
 Hac e digass gant dilijanç.

Qemeret oue hep resistanç
 Ha cunduet dirac noblanç,
 Rentet da velet d'an itron,
 E ty ar C'homt a Varcelon.

Er merchossi e oue leqet,
 Ha gant ur gorden oue staguet,

Ha tolet dezàn da zébri
Tamou bara, evel d'eur c'hi.

Eun devez e oue preparet
E t'in autrou Comt ur banqet,
Ha conviet nombr a noblanç,
Evit ober rejouissanç.

Pa oant oc'h an dol azezet,
Ar compagnunez echoffet
E larjont dìgas var ar plaç
Dezo da velet ar sovach.

Eur vagueres a voa en ti
Gant eur buguel daou vis pe dri,
Hac a entreas er zal d'an ec'h,
Gant ar buguel-se var e brec'h.

Ar buguel er c'honsideras,
Ha distinctamant e lavaras :
Breur Yan Guerin, sao alesse,
Grêt eo da accord gant Doue.

Incontinant an ermit mad
A zavas prest var é zaou droat,
Ar gompagnunez estonet,
A chomas pell-bras d'e velet.

Var e zaoulin en em laqas,
Dirac ar C'homt e lavaras :
Me eo Yan Guerin ar mechant,
Goas eguet barbar na tirant.

M'emeus ho merc'h disenoret,
Ha goude e meus-hi lazet ;
Rac-se eta, grit varnòn justiç,
Prest oun da zouffr an oll supliç.

10

Dezàn ar C'homit a respontas
Gant doucter, hep aroganç vras :
Pa zout pardonnet gant Doue,
Va mignon, me's pardon ive.

Incontinant an autrou mat
A eure prest digas dillat,
Evel eun den a voa e græc,
En devoa grêt pinijen vras.

Var ben eun daou deis goude se,
Ar C'homt, inspiret gant Doue,
A zesiras a galon vat
Mont da visita Montserrat.

Hac a bedas da vont ganta
Breur Yan Guerin d'e asista,
Ha disqües dezàn an andret
M'en devoa e verc'h enterret.

Breur Yan Guerin a voa contant,
Hac a yas ganta promptamant,
M'en em rentjont hep pell dale
Assamblamant var ar mene.

Pa voant erru, e tiscuesas
Breur Yan Guerin dezo ar plaç
M'en devoa ar verc'h enterret,
Goude m'en devoa-hi lazet.

N'o devoa nebeudic toullet,
An demêzel o deus cavet
En buez yac'h flam ha dispos,
Hac hi quer rus ha boquet ros,

En e gouzoug e oa chommet,
En andret ma oue égorjet

Ur merqiq henvel oc'h hini
Eun neuden a zeiz cramoazi.

An autrou Comt pa e güelas,
Digant e verc'h a c'houlennas,
Petra ma oa c'hoas en bue,
Ha pe seurt tourmant a zante.

En instant ma ouen egorjet,
Ha diaraog em boa bepret
Particulier devucion
D'ar Verc'hez santel, va itron.

Hi e deveus va c'honservet
Amàn hep santout poan ebet,
Na naon, na sec'het, na tourmant,
Dre c'hraç Doue an oll-buissant.

Deut ganén, eme e zad dezi,
Ha me laqaï ho temezi,
M'ho laqaï en ho plijadur,
Gant eun den ha prudent ha fur.

Salocroas, emezi, va zad,
Dezir a meus mar be ho crat,
E ve grêt amâ eur gouent
E gloar da Rouantelez ar zänt.

Ma chommin a hed va bue
Er plaç-mâ da veuli Doue,
Da drugarecât hon Autrou
Hag e Vam, eus o oll graçou.

An autrou Comt a acceptas
Dezir e verc'h, hac a laqas
Divar e goust heb retardamant,
Sevel prompt, eno eur gouant.

Dont a reas hep pell dale
 Merc'het devot a bep contre,
 D'accompagnunecât merc'h ar C'homt,
 O chastete a brometjont.

Breur Yan Guerin pareillamant.

A lavaras e oa contant
 Da dremen ar rest eus e vue
 Da veza directour dêze.

Eno en deus bet cunduet
 Eur vuez santel ha parfet;
 Ha goude o buez mortel
 E maint er joa eternel.

Va breudeur ha va c'hoareset,
 A greis va c'halon me ho ped
 Da veza devot d'ar Verc'hes,
 En ên, en douar rauanes.

Nep a zo enni e fizianç
 A ell beza en assuranc.
 Biscoas nicun ebet collet
 A guement ér c'harje parfet.

Clêvet oc'h eus ur miracl bras,
 Grêt amâ ganti dre e graç?
 En andret un demezel guès
 A voa bet dezi devodes,

Christenien devot m'ho suppli
 Da veza devot da Vari
 Haodre e moyen hac asistanç
 O pezo en ên recompanç.

FIN.